

KOMPETENCIJŲ UGDYMAS. ĮVADAS.

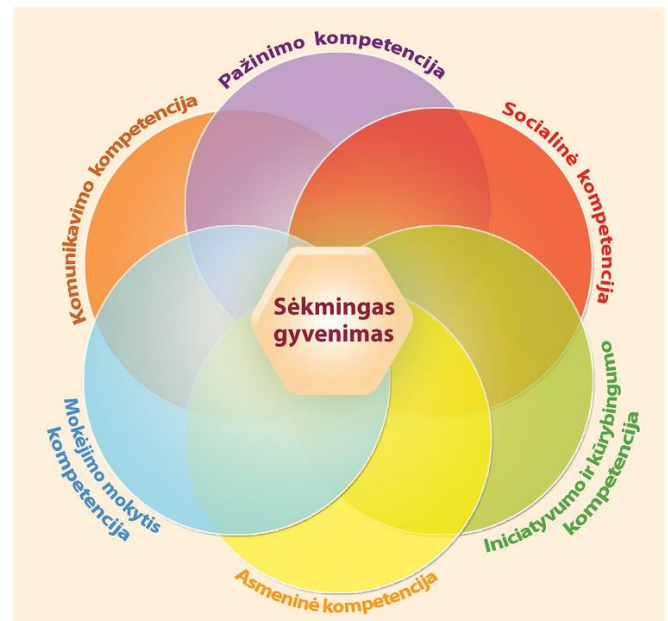
Atsižvelgus į vis naujus globalizacijos iššūkius, greitai besikeičiantį pasaulį tiek socialine, tiek ekonomine prasme, viena iš svarbiausių Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų (2008 m.) atnaujinimo kryptių buvo ugdymo turinį labiau orientuoti į bendrųjų kompetencijų ugdymą.

Kompetencija – tai žinių, gebėjimų ir nuostatų visuma, įgalinanti kiekvieną asmenį gyventi visavertį asmeninį gyvenimą, siekti užsibrėžtų tikslų, mokytis visą gyvenimą, būti aktyviu piliečiu, dalyvauti visuomenės gyvenime, susirasti tinkamą darbą.

Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose išskirtos šešios bendrosios kompetencijos, kurias turėtų įgyti mokinys, baigęs pagrindinio ugdymo programą:

- mokėjimo mokytis;
- komunikavimo;
- pažinimo;
- socialinė;
- iniciatyvumo ir kūrybingumo;
- asmeninė.

Visos bendrosios kompetencijos laikomos vienodai svarbiomis, nes gali padėti orientotis žinių visuomenėje. Jos jungia visus mokomuosius dalykus ir yra bendros visam ugdymo turiniui. Bendrosios kompetencijos yra glaudžiai susijusios viena su kita, tarpusavyje persipynusios ir papildančios viena kitą. Todėl neįmanoma ugdyti tik kurią nors vieną kompetenciją atskirai. Ugdant vieną kurią kompetenciją, kartu ugdomos ir kitos kompetencijos (1 pav.).

1 pav. Projekto „Pagrindinio ugdymo pirmojo koncentro (5–8 kl.) mokinių kompetencijų ugdymas“ metodinė medžiaga „Kompetencijų ugdymas“ (2010)

Kompetencijų ugdymo sėkmę lemia:

- mokinių įtraukimas į aktyvų ir sąmoningą mokymąsi;
- ne tik mokymo proceso, bet ir mokymosi planavimas;
- individualizuotas ir diferencijuotas mokymas ir mokymasis;
- padedančio mokytojo vertinimo taikymas;
- IKT galimybių panaudojimas visų dalykų mokymui ir mokymuisi;
- mokymąsi skatinančios aplinkos sukūrimas;
- tėvų įtraukimas į ugdymo procesą.

Ši metodinė medžiaga skirta padėti matematikos mokytojams ugdyti mokinių bendrąsias kompetencijas. Joje aprašysime visas šešias anksčiau išvardintas bendrąsias kompetencijas, pateiksime jų ugdymą iliustruojančių pavyzdžių bei patarimų.